

Nr 270.

Av herr **Ekman**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om djurskydd, m. m.

Kungl. Maj:t har i proposition nr 43 till årets riksdag framlagt förslag till lag om djurskydd m. m. I lagens § 10 sista stycket föreskrives kategoriskt, att »öron på hund må ej kuperas». Denna bestämmelse har tillkommit efter förslag i ett år 1938 avlämnat betänkande rörande djurskyddslagstiftningen. I yttranden över detta betänkande tillstyrktes förslag om förbud mot kupering av öron av länsveterinärerna i Gävleborgs och Västernorrlands län, Svenska veterinärläkareföreningen, Norra Hälsinglands djurskyddsförening och Svenska hundskyddsföreningen. Svenska kennelklubben däremot ansåg, att endast viss reglering av hundöronkuperingen borde förekomma. Samtliga övriga offentliga och enskilda organ, till vilka betänkandet remitterats, ha enligt vad av propositionen framgår icke gjort något uttalande i frågan.

Som skäl för förbudet mot öronkupering har i den ovannämnda utredningen anförts:

- 1) att den innebär djurplågeri och
- 2) att det skulle röra sig om »rena lyxoperationer, vilka ej tjäna något för djurets brukbarhet praktiskt syfte».

Häremot kan anföras:

1) Om öronkuperingen utföres av sakkunnig person (veterinär) med anlitande av bedövning och modern medicinsk läkekonst samt företages medan valparna äro helt unga, så måste allt tal om djurplågeri betecknas som överord.

2) Sedan århundraden har öronkupering å vissa hundraser förekommit, varför det i utredningen nämnda uttrycket »modenyck» synes helt omotiverat. Operationen har främst företagits å vakthundraser, i det man tydligen ansett, att hängande öron nedsätta hörselförmågan. Det har från olika håll framförts, att öronkuperingen icke skulle ha någon som helst betydelse för hundens hörsel. Häremot kan invändas, att, såvitt jag har mig bekant, ingen förutslättningslös undersökning gjorts häröver. För en lekman förefaller det självklart, att ljudvågorna skola följa samma lagar beträffande hundars som människors hörsel, d. v. s. hindras av en skärm framför örat. Innan en på strängt veten-

skapliga grunder utförd undersökning härav ägt rum, kan det icke vara riktigt att beteckna operationen i fråga som meningslös, såsom förekommit i den ovannämnda utredningen.

Att öronkupering företages å hundar beror framför allt på att det ur människans synpunkt alltid varit av vital betydelse, att hörseln särskilt hos vakt-hundarna är den skarpast möjliga. I naturen ha samtliga hundens släktingar bland rovdjuren upprättstående öron. Hängande öron hos hunden äro utan tvivel en kulturprodukt, och kuperingen innebär sålunda endast en justering i avsikt att göra hunden mera duglig för en speciell uppgift, vaktjänsten. När i utredningen förfaranden av detta slag, alltså även öronkuperingen, betecknas såsom »rena lyxoperationer, vilka ej tjäna något för djurets brukbarhet praktiskt syfte», så måste jag säga, att det föreliggande lagförslaget i vad avser denna punkt vilar på mycket lösa grunder.

Om således de skäl, som åberopats till stöd för förbudet mot öronkupering visat sig icke hållbara, så kunna i stället anföras starka skäl emot ett sådant förbud.

Till en början må som en följd av öronkuperingens slopande nämnas de ogynnsamma verkningar detta skulle ha på det svenska kennelarbetet, vars främste företrädare är Svenska kennelklubben. Sedan mer än 30 år tillbaka förekommer på det kynologiska området omfattande internationellt samarbete, för vilket ett särskilt organ tillskapats. Enligt denna internationella organisations huvudprinciper tillkommer det varje s. k. ursprungsland att bestämma raskännetecken för de raser, som framskapas inom vederbörande land. Utan undantag ha de raser, på vilka öronkupering förekommer, utländskt ursprung. Den svenska kynologiska organisationen har av denna anledning ingen möjlighet att fastställa raskännetecken på ifrågavarande raser. Skulle förbud mot öronkupering genomföras, kommer härigenom Sverige att helt ställas utanför det internationella samarbetet på detta område, eftersom Sverige i så fall skulle bli det enda land, som genomfört ett kategoriskt förbud mot öronkupering. Det må här anmärkas, att man vid en internationell djurskyddskonferens 1935 förordade förbud mot öronkupering, men att man trots detta i intet land ännu följt denna rekommendation. Det förefaller orimligt, att ett så relativt litet land som Sverige på detta område skulle taga det första steget. Det finnes knappast anledning vänta, att Sverige i detta avseende skulle få efterföljare. Det må t. ex. framhållas, att den tyska djurskyddslagstiftningen, som tillkommit efter ovannämnda konferens, icke funnit anledning utfärda ett kategoriskt förbud mot öronkupering men däremot stipulerat, att kupering skall ske under bedövning i det fall den vidtages efter det hunden uppnått 14 dagars ålder.

Vidare kan anföras, att åtskilliga av de hundraser, det gäller, skulle bli mindre efterfrågade och kanske helt försvinna i vårt land. En för närvarande högt stående avel med många års arbete bakom sig skulle upphöra liksom varje möjlighet att efter kriget exportera avelsdjur till de nu hundfattiga länderna

i Europa, då man i utlandet ej skulle godkänna hundar med icke-kuperade öron.

Slutligen må anföras, att man inom försvaret utnyttjar hundar för åtskilliga uppgifter och särskilt för bevaknings- och vakttjänst. Hundar avsedda för detta ändamål måste med nödvändighet vara utrustade med särskilt god hörsel-förmåga. Såsom jag ovan framhållit, är förutsättning för denna goda hörsel-förmåga att kupering skett på sådana hundar, som av naturen ha nedhängande öron. I försvarets tjänst utnyttjas för närvarande tusentals hundar, och avsikten är att väsentligt öka detta antal. Hundar finnas numera även upptagna i beredskapsförfogandelagen. På flera av de hundraser, som utnyttjas av och äro av stort värde för vårt försvar, kuperas normalt öronen vid tidig ålder. Uraktlåtenhet härutinnan medför med största sannolikhet en viss nedsättning av hörsel-förmågan. Enligt vad jag har mig bekant pågå för närvarande omfattande försök vid försvarets forskningsnämnd i samarbete med arméhundväsendet rörande bl. a. hundens hörsel-förmåga. Man har därvid kunnat konstatera, att hundens hörsel-förmåga icke blott är synnerligen högt utvecklad, utan även behärskar hittills icke kända områden. Försöken komma enligt uppgift även att inriktas på att få fram skillnaden i hörsel-förmåga hos hundar med kuperade och sådana med icke-kuperade öron. Det är första gången som man i Sverige har verkställt vetenskapliga försök på detta område. Det synes av denna anledning naturligt, att en lagstiftning i vad den avser öronkupering icke kommer till stånd, förrän resultat av dessa undersökningar föreligga.

Med anledning av vad jag ovan anför, får jag hemställa,

att tredje stycket i § 10 i förslaget till lag om djurskydd, som lyder »Öronen på hund må ej kuperas», utgår och att det näst föregående stycket erhåller följande lydelse: »Kupering av svans och öron på annat djur må, när djuret uppnått två månaders ålder, utföras endast av veterinär».

Stockholm den 14 februari 1944.

Fritjof Ekman.